НАСТАВНА ПРОГРАМА ЗА
ГРАЃАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

I. Податоци за раководителот на предметната програма и предметните наставници

Име и презиме:	Научен степен и академско звање:
Татјана Зороска-Камиловска	Доктор на науки, редовен професор
Милка Ракочевиќ	Доктор на науки, доцент

II. Податоци за соработниците и другите предавачи на предметната програма

Име и презиме на соработникот:	Научен степен и академско звање на соработникот:
Други предавачи (експерти од практиката):	

III. Основни податоци за предметната програма

Назив на предметната програма: Граѓанско процесно право	
Код на предметната програма: 50837	**Број на кредити:** 8
Вкупно часови настава: 75	**Број на страници задолжителна литература:**450
Студиска година кога се изучува предметната програма: Трета година	**Семестар во кој се изучува предметната програма:** Шести семестар

IV. Опис на предметната програма и клучни зборови (термини)

Опис на предметната програма
Граѓанското процесно право е гранка на правниот систем што ги опфаќа правните норми со кои се регулира остварувањето на заштитата на правата кои произлегуваат од одредени граѓанско правни односи. Тоа е систем на правни норми со кои се регулираат структурата на граѓанската судска постапка (парнична, вонпарнична и извршна), положбата на процесните субјекти во неа, нивните активности и дејствата што ги произведуваат, како и односите што притоа настануваат меѓу процесните субјекти. Граѓанското процесно право содржи норми за организацијата на судовите кои пружаат заштита на подрачјето на граѓанско правните односи, како и на другите органи и служби кои учествуаат во постапката по граѓанските предмети (организационо граѓанско процесно право) и норми со кои се регулираат претпоставките за преземање на процесни активности, се определуваат нивните правни последици, како и односите кои при нивното преземање се

создаваат меѓу процесните субјекти (функционално граѓанско процесно право). Објаснувањето на поимите и на институтите на граѓанската судска постапка и нивното поврзување во систематска целина е предмет на науката за граѓанско процесно право. Систематската обработка на парничната постапка (парнично право) ги опфаќа: основните начела на парничната постапка, парничните субјекти (суд, странки, трети лица), парничните дејствија, доказите и докажувањето, текот на парничната постапка, постапката пред првостепениот суд и донесувањето пресуда, редовните и вонредните правни лекови, постапката по нив, и посебни парнични постапки. Изучувањето на вонпарничната постапка (вонпарнично право) ги опфаќа: предметот на вонпарничната постапка, специфичностите на вонпарничната постапка во однос на парничната постапка, субјекти на вонпарничната постапка (суд, учесници) и одделни вонпарнични постапки (постапки за уредување на личните состојби, постапки за уредување на семејните односи, постапки за уредување на имотните односи и постапки за правната важност на исправите) Во рамките на извршното право се изучуваат: предметот на извршната постапка, начелата на извршната постапка, субјектите на извршната постапка, извршните исправи, средствата и предметот на извршување, противизвршување, правните средства во извршната постапка, постапките на извршување заради наплата на парично побарување, постапките на извршување заради остварување на непарично побарување, како и постапката на обезбедување
Клучни зборови (термини) за предметната програма
Заштита на правата, парнична постапка, вонпарнична постапка, постапка за извршување и постапка за обезбедување

V. Цели и резултати што треба да се постигнат

Цели и резултати што треба да се постигнат
Цел на предметната програма по граѓанско процесно право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за граѓанското процесно право и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни задачи на оваа програма се: - да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на граѓанското процесно право - да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со водењето на граѓанско судските постапки За остварување на овие цели и задачи предметната програма по граѓанско процено право ќе ги обработи теоретските аспекти на граѓанското процесно право, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесноправните норми. По завршувањето на ова предметна програма студентите: - ќе можат самостојно да ги истражуваат институтите на граѓанското процесно право од теориски аспект, начините на нивно нормативно обликување и конкретизација и примената во практиката; и ќе бидат оспособени за преземање одделни процесни дејствија, посебно ќе стекнат знаења за пишување поднесоци.

VI. Методологија на предавање

Методологија на предавање
Предавања и интерактивна настава

VII. Детална структура на предметната програма

Недела бр. 1	број на часови: 5
Вовед во граѓанското процесно право	**задолжителна литература:** 1.Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)

Детална структура на тематската целина:

- Основи на заштитата на граѓанските субјективни права (потреба од заштита на правата и облици на заштита)
- Поводи за давање правна заштита во граѓанскоправните односи
- Видови заштита на правата
- Граѓанска постапка и граѓанско процесно право
- Поим, структура и предмет на граѓанската постапка
- Репресивна и превентивна функција на граѓанската постапка
- Меѓусебен однос на граѓанските постапки
- Поим предмет и делови на граѓанското процесно право
- Структура на граѓанското процесно право
- Норми на граѓанското процесно право
- Важење на нормите на граѓанското процесно право
- Извори на граѓанското процесно право

- стр. 3-9, 15- 19, 20-28. 40-57;

Недела бр. 2	број на часови: 5
Тема 1: -Парнична постапка и парнично право **-Парница** **Tema 2: Основни начела на парничната постапка**	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)

Детална структура на тематската целина:

Основни поими на парничната постапка

- Поим, предмет и карактеристики на парничната постапка
- Структурални белези на парничната постапка
- Парница (поим за парница и нејзин однос со парничната постапка)
- Процесни претпоставки

Начела на парничната постапка

- Поим за начела на парничната постапка
- Начело на диспозиција и начело на официјалност
- Расправно и истражно начело
- Начело на сослушување на странките
- Начело на утврдување на вистината
- Начело на слободна оцена на доказите
- Начело на усност и писменост
- Начело на непосредност

- Начело на јавност - Начело на совесно користење на процесните овластувања - Начело на концентрација на постапката и единство на главната расправа стр. 65-72, 76-111, 118-127;	
Недела бр. 3	**број на часови: 5**
Субјекти на парничната постапка	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: - Судот како субјект на парничната постапка - Организација и надлежност на судовите - Видови надлежност (посебно стварна и месна надлежност) - Испитување на надлежноста - Неизменливост на надлежноста - Состав на судот - Вредност на предметот на спорот - Изземање на судиите - Парнични странки - Својства на странките (способност да се биде странка, парнична способност, постулациона спосcобност, процесна легитимација, стварна легитимација) стр. 129-133, 135-150, 155-156, 159-173, 189-210;	
Недела бр. 4	**број на часови: 5**
Субјекти на парничната постапка	**задолжителна литература:** 1.Граѓанско процесно право–парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: - Сопарничарство - Поим и основи на сопарничарството - Видови сопарничарство - Учество на трети лица во парницата - Вмешување - Известување на трето лице за парница - Именување претходник - Застапници на странките - Поим, видови и карактеристики на застапувањето - Законски застапници - Полномошници стр. 210-230, 231-237, 240-250;	

Недела бр. 5	**број на часови: 5**
Дејствија и активности низ кои се остваруваат активностите во парницата	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: - Општо за парничните дејствија - Парнични дејствија на странките - Парнични дејствија на судот - Поднесоци - Доставување на писмена - Рокови - Враќање во поранешна состојба - Застои на парничната постапка стр. 254-271, 276-290, 294-302;	
Недела бр. 6	**број на часови: 5**
Дејствија и активности низ кои се остваруваат активностите во парницата	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: **Докажување и докази** - Предмет на докажување - Што не е предмет на докажување во парничната постапка - Товар на докажување - Доказни средства (видови доказни средства и карактеристики на одделните доказни средства) **Други процесни установи** - Судско порамнување стр. 307-318, 324-344, 349-354;	
Недела бр. 7	**број на часови: 5**
Тек на парничната постапка	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р

	Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: - Првостепена постапка - тужба и однесување на тужениот - Поим и содржина на тужбата - Видови тужби (декларaторна, конститутивна и кондемнаторна тужба) - Истакнување на повеќе тужбени барања во една тужба (објективна кумулација) - Дејство на поднесувањето тужба во судот - Преиначување на тужба - Повлекување на тужба и одрекување од тужбеното барање - Дејство на доставувањето на тужбата на тужниот - Однесување на тужениот во парницата - Противтужба - Тек на првостепената постапка стр. 369-405, 409-411, 411-422;	
Недела бр. 8	**број на часови: 5**
Тема 1. Донесување конечна одлука **Тема 2.Постапка по правните лекови**	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011-пречистен текст и бр. 124/2015)
Детална структура на тематската целина: **Тема 1: Донесување конечна одлука** - Пресуда (поим и видови пресуди) - Решение **Тема 2**: **Постапка по правните лекови** - Правни лекови - Редовни правни лекови (жалба против пресуда, жалба против решение) - Вонредни правни лекови (ревизија против пресуда, повторување на постапката) стр. 432-448, 453-454, 459-482, 482-493, 494-501;	
Недела бр. 9	**број на часови: 5**
Вовед во вонпарничната постапка	**задолжителна литература:** 1. Граѓанско процесно право, книга втора, вонпарнично право, Скопје 2010 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска-Камиловска) 2.Закон за вонпарнична постапка (Службен весник на РМ бр.9/2008)
Детална структура на тематската целина: - Предмет на вонпарничната постапка - Теории за разграничување на парничната и вонпарничната постапка - Начела специфични само за вонпарничната постапка - Учесници во вонпарничната постапка	

<table>
<tr><td colspan="2">- Одлуки во вонпарничната постапка
- Правни лекови во вонпарничната постапка (редовни и вонредни)
- Видови вонпарнични постапки (поделба)</td></tr>
<tr><td>Недела бр. 10</td><td>број на часови: 5</td></tr>
<tr><td>Одделни вонпарнични постапки</td><td>задолжителна литература:
11. Граѓанско процесно право, книга втора, вонпарнично право, Скопје 2010 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска)
2.Закон за вонпарнична постапка (Службен весник на РМ бр.9/2008)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Детална структура на тематската целина:
- Постапки за уредување на лични односи
- Постапки за уредување на семејни односи
- Постапки за уредување на имотни состојби
- Постапки во врска со правната важност на исправите, чување на исправи во судот и судски депозит</td></tr>
<tr><td>Недела бр. 11</td><td>број на часови: 5</td></tr>
<tr><td>Вовед во постапката за извршување</td><td>задолжителна литература:
1.Граѓанско процесно право, книга трета, извршно право, Скопје 2011 (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска)
2. Закон за извршување (Службен весник на РМ бр. 72/2016)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Детална структура на тематската целина:
- Предмет на постапката на извршување и видови извршување
- Начела специфични само за постапката за извршување
- Поведување на постапката
- Извршни исправи
- Странки и учесници во постапката за извршување
- Извршител, заменик на извршителот и помошник на извршителот и нивните овластувања и одговорности
- Извршни дејствија
- Средства и предмет на извршување
- Противизвршување
- Одлагање и запирање на извршувањето
- Правни лекови во постапката на извршување</td></tr>
<tr><td>Недела бр. 12</td><td>број на часови: 5</td></tr>
<tr><td>Тема 1.Извршување заради намирување
Тема 2.Извршување заради обезбедување</td><td>задолжителна литература:
1.Граѓанско процесно право, книга трета, извршно право, Скопје 2011 (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска)
2. Закон за извршување (Службен весник на РМ бр. 72/2016)
3. Закон за обезбедување на побарувањата (Сл.весник на РМ бр.87/2007 и 31/2016)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Детална структура на тематската целина:
- Извршување заради наплата на парично побарување (одделни постапки)
- Извршување заради остварување на непарично побарување (одделни постапки)
- Основни карактеристики на обезбедувањето на побарувањата (видови средства за обезбедување на побарувањата, поведување на постапка за обезбедување, одлуки во постапката и правни лекови)</td></tr>
</table>

VIII. Активности на надворешни институции

Активности на надворешни институции

IX. Литература

Задолжителна литература
1. Граѓанско процесно право, книга прва, парнично право, второ изменето и дополнето издание, Скопје, 2012 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска) 2. Закон за парничната постапка (Сл.весник на РМ бр.7/2011- пречистен текст и бр. 124/2015) 3. Граѓанско процесно право, книга втора, вонпарнично право, Скопје 2010 година, (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска) 4.Закон за вонпарнична постапка (Службен весник на РМ бр.9/2008) 5. Граѓанско процесно право, книга трета, извршно право, Скопје 2011 (д-р Арсен Јаневски, д-р Татјана Зороска- Камиловска) 6. Закон за извршување (Службен весник на РМ бр. 72/2016) 7. Закон за обезбедување на побарувањата (Сл.весник на РМ бр.87/2007 и 31/2016)
Дополнителна литература
Начин на оценување:
Континуираното оценување ќе се состои од полагање колоквиум по писмен пат, кој ќе се оценува описно со положил/ не положил Завршниот испит ќе биде писмен и ќе носи вкупно 100 поени.